

giver tilladelse til det, jf. § 32, stk. 3. Endvidere er billedoptagelse uden for rettens bygninger af sigtede, tiltalte og vidner, der er på vej til eller fra et retsmøde i en straffesag, forbudt, medmindre den pågældende har samtykket i optagelsen, jf. § 32, stk. 4.

Efter retsplejelovens § 151, stk. 1, kan rettens formand beslutte, at personer, som overtræder forbudet i retsplejelovens § 32, stk. 1, udvises af retssalen. Overtrædelse af § 32, stk. 1, kan endvidere straffes med bøde, jf. § 32 b, stk. 1.

Mobiltelefoner og andet teknisk udstyr kan som udgangspunkt medtages til retsmøder, så længe udstyret ikke anvendes f.eks. i strid med retsplejelovens § 32 eller til støjende eller anden utilbørlig adfærd, der forstyrrer rettens forhandlinger, jf. § 151. Retsplejeloven indeholder ikke en udtrykkelig hjemmel til, at retten kan forbyde de tilstedeværende under et retsmøde at medbringe mobiltelefoner eller andet teknisk udstyr, som kan optage eller transmittere billeder og lyd. Der er dog i dag ved de fleste retter ud fra ordensmæssige hensyn opsat skilte ved retssalene, som markerer, at det ikke er tilladt at anvende mobiltelefoner i retssalen, og det er også i praksis sket, at en retsformand har nedlagt forbud mod, at mobiltelefoner medbringes i retssalen.

Herudover har der i visse – typisk rockerrelaterede – straffesager været nedlagt et generelt forbud mod at medbringe mobiltelefoner mv., således at tilhørere er blevet visiteret af politiet, bl.a. ved brug af metaldektorer, inden de fik adgang til retssalen. Dette er sket i medfør af politilovens § 4, stk. 2, hvorefter politiet kan etablere adgangskontrol til et bestemt område, når dette er nødvendigt for at forebygge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed. Politiet kan i medfør af denne bestemmelse efter en konkret vurdering betinge adgangen til et bestemt område af, at der ikke medbringes genstande, som kan udgøre en fare for sikkerheden.

3.2. Lovforslagets udformning

3.2.1. Justitsministeriet anmodede i efteråret 2004 Domstolsstyrelsen om i samarbejde med Rigsadvokaten at vurdere de problemer, der relaterer sig til ulovlig brug af mobiltelefoner under og i forbindelse med retssager. Domstolsstyrelsen nedsatte herefter en arbejdsgruppe med repræsentanter fra politiet, anklagemyndigheden og domstolene, der har afgivet rapporten ”Ulovlig mobiltelefoni mv. i retssale”, som indeholder anbefalinger til, hvordan man kan hindre, at mobiltelefoner og andet teknisk udstyr anvendes ulovligt i forbindelse med retssager.

Arbejdsgruppen har overvejet behovet og mulighederne for at forbyde, at der medbringes mobiltelefoner mv. ved retsmøder, og at der transmitteres tekstbeskeder fra retsmøder (f.eks. sms-beskeder).

Arbejdsgruppen anfører, at mobiltelefoner og andet teknisk udstyr, som kan optage og transmittere billeder, lyd og tekst, kan anvendes til flere ulovlige formål i forbindelse med retsmøder. Som eksempler nævnes situationer, hvor en tilhører ved et retsmøde bruger en mobiltelefon til at transmittere vidneforklaringer i form af billeder, lyd eller tekstbeskeder til personer, som befinder sig uden for retslokalet, med henblik på at påvirke efterfølgende vidners forklaringer, eller hvor en mobiltelefon med kamera bruges til at fotografere vidner, som er på vej til eller fra retten, og/eller hvis identitet ønskes hemmeligholdt.

Efter arbejdsgruppens opfattelse knytter problemet sig særligt til straffesager vedrørende organiseret kriminalitet, herunder rockerrelateret kriminalitet, narkotikakriminalitet, bandekriminalitet og terrorvirksomhed. I civile sager, herunder skifte- og fogedsager, vil det formentlig kun sjældent forekomme, at der optages eller transmitteres forklaringer eller tages billeder under et retsmøde af parter eller vidner, da der normalt ikke vil være nogen ”vinding” herved.

Med henblik på at vurdere problemets karakter og omfang har arbejdsgruppen anmodet landsretterne og de daværende fem præsidetlede byretter om oplysninger om deres konkrete erfaringer med ulovlig brug af mobiltelefoner i forbindelse med retssager. På baggrund af disse oplysninger sammenholdt med arbejdsgruppens egne erfaringer, anføres det, at problemet aktuelt vedrører ulovlig optagelse typisk af forklaringer, der afgives under et retsmøde, og ulovlig billedoptagelse i retssale. Retterne har kun i relativt få tilfælde opdaget den ulovlige brug af mobiltelefoner. Retterne har dog generelt påpeget, at dette ikke er ensbetydende med, at der ikke er sket ulovlig brug i et større antal tilfælde, og at man i flere tilfælde har haft mistanke om, at ulovlig brug af mobiltelefoner har fundet sted.

3.2.2. Arbejdsgruppen finder, at ulovlig brug af mobiltelefoner i retssale udgør en trussel mod den sikkerhed og tryghed, som vidner, lægdommere, brugere og ansatte ved domstolene bør nyde, og som er afgørende for et velfungerende og tillidsskabende retssystem.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at antallet af tilfælde, hvor der er konstateret ulovlig brug af mobiltelefoner, ikke er afgørende for, om der bør iværksættes foranstaltninger for at hindre en sådan ulovlig brug, idet en enkeltstående ulovlig handling kan få meget vidtrækkende og alvorlige konsekvenser.